

Etkin bir sunum yapmanın öyküsü

A story of giving an effective presentation

Şahin H.

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Özet

Giriş : Sunum becerileri ÖÇM uygulamalarında öğrenci başarısını değerlendirmede kullanılan önemli bir kriterdir. Geribildirimlerde, öğrenciler ÖÇM uygulamalarında sunum becerilerinin önemli bir eksiklik olduğunu ifade etmişlerdir. Mezuniyet öncesi eğitim programımızda bu konuya ilişkin herhangi bir eğitim programı bulunmamaktadır. Bu nedenle konuya odaklı bir ÖÇM uygulaması hazırlanmış ve ilk kez uygulanmıştır. Bu yazıda söz konusu ÖÇM uygulaması konusunda bilgi verilecektir.

Gereç ve Yöntem : ÖÇM uygulaması 11-15 Aralık 2006 tarihleri arasında yürütülmüş ve uygulamaya ikinci sınıftan on öğrenci katılmıştır. İlk gün sunum hazırlama ile ilgili kuramsal bir ders verilmiştir. İkinci ve üçüncü günde her bir öğrenci sunumları için konularını seçmişler ve ilgili materyali taramışlardır. Diğer günlerde, her bir öğrenci sözlü olarak sunumlarını yapmıştır.

Bulgular : Sunumlarda, sunum konularının seçilmesi, materyalin bir araya getirilmesi, bilginin sentezlenmesi ve slaytların oluşturulmasında tüm öğrencilerin başarılı olduğu gözlenmiştir. Tüm öğrencilerin sunumunun profesyonelce olduğu izlenmiştir. Oturum sonunda her bir öğrenciye eğitici ve diğer katılımcılar tarafından konu seçimi, sunum becerisi ve zaman kullanımı konusunda sözlü geribildirim verilmiştir. Öğrenciler sunum hazırlamada kuramsal dersten etkin olarak yararlanmışlardır.

Sonuç : Özel çalışma modülü uygulaması ve geribildirimler sunum becerileri gibi konuya odaklı, ve yoğun eğitimler mezuniyet öncesi eğitimin erken dönemlerinde verilmelidir. Bu gerekçeye dayanarak bu özel çalışma modülü gelecek yıl da tekrarlanacaktır.

Anahtar Kelimeler : özel çalışma modülü (ÖÇM), sunum becerileri, tıp öğrencileri

Summary

Introduction : Presentation skill is used such as an important criterion for students' assessment in special study modules (SSMs). In feedbacks, students stated that lacking of presentation skills is an important problem in SSMs practice. There are not any training programs in our undergraduate medical education curriculum about it. Therefore, a special study module, which is focused on, was prepared and performed firstly in our medical school. Information about the SSM practice presents in this case report.

Methods : The special study module was performed in 11-15 December 2006 and ten medical students from second class participated in. In the first day, theoretical lecture about presentation was given. Each students select own presentation subject and searched related materials for practice in second and third days. In other days, each student presented their presentations orally.

Results : Students' oral presentations showed that all students were very successful for selecting the subject, combining the material, synthesis the knowledge and designing the slide. All of them presented like a professional. End of the session oral feedback was given to each student by tutor and participants about presentation skills, timing and subject selecting. Students were benefit from lecture effectively for designing of their presentations.

Conclusion : Special study module practice and feedbacks showed that focused and compacted training like presentation skills should be included in early phase of undergraduate curriculum. Therefore, this module will be repeated again next year.

Key Word : special study module (SSM), presentation skills, medical students

Yazışma adresi: Hatice ŞAHİN, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı

Makalenin geliş tarihi: 26.03.2007; kabul tarihi: 13.04.2007

Giriş

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2001 yılından beri yürütülen eğitim programını yenileme ve iyileştirme çalışmaları kapsamında özel çalışma modüllerinin (ÖÇM) yer almasına karar verilmiştir. 2004 yılı Ocak ayında yapılandırılan Özel Çalışma Modülleri Kurulu öğretim üyelerine ÖÇM uygulamaları konusunda bilgi aktarmış ve öneriler toplamıştır. İlk kez 2004-2005 eğitim öğretim yılında uygulamaya konulan ÖÇM uygulamaları her yıl yeniden eğitim öğretim takvimine yerleştirilmekte ve öğrenci tercihlerine açılmaktadır. Devamlılık, görsel ve/veya sözel sunum yapma, öğrenme kaynaklarını kullanma, rapor hazırlama ve çalışma/uygulama becerisi ÖÇM uygulamalarında öğrenci başarısını değerlendirmede temel kriterler olarak kullanılmaktadır. Önceki yıllarda ÖÇM uygulamalarına katılan öğrenciler, geribildirimlerde sunum becerilerine yönelik eksikliklerini ifade etmişlerdir. Öğrencileri etkin ÖÇM uygulamalarına hazırlamak ve sunum becerilerini geliştirmek amacıyla "Nasıl Sunum Hazırlayacağım?" konulu bir ÖÇM uygulaması hazırlanmış ve sekiz öğrenci kontenjanı ile tıp fakültesi ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin tercihlerine açılmıştır.

Bu yazının amacı ikinci sınıf öğrencilerine 2006-2007 eğitim öğretim yılında ilk kez uygulanan "Nasıl Sunum Hazırlayacağım?" konulu ÖÇM uygulamasının hazırlık ve yürütülme aşamaları konusunda bilgi vermek ve öğrenci geribildirimlerini sunmaktır.

Olgu

Öğrencilerden gelen talepler doğrultusunda kontenjan artırılmış ve 10 ikinci sınıf öğrencisi 11-15 Aralık 2006 tarihleri arasında ÖÇM uygulamasına katılmıştır. Beş günlük blok uygulama programında eğitim stratejisi olarak kuramsal bir ders, öğrenciler ile tartışma oturumları, öğrencilerin kaynak taramaları ve öğrenci sunumları kullanılmıştır. Uygulamanın birinci gününde kuramsal bir ders ile öğrencilere dinleyiciler, sunum mekanı, sunum hazırlama, sunum yapma ve sunucunun özellikleri ile ilgili bilgi aktarılmış ve kötü sunum örnekleri gösterilerek tartışılmıştır (1,2,3). İkinci günde öğrenciler kendi seçtikleri bir konuda sunum yapmak üzere kaynak tarayarak sunum materyali oluşturmuşlardır. Öğrenciler bu materyaller temelinde 10-20 dakikalık sözlü sunumlarını üçüncü günde hazırlamışlardır. Sunum biçimine kendilerinin karar verdiği öğrencilerin tamamı sözel olarak powerpoint sunumu hazırlamıştır. Uygulamanın dördüncü ve beşinci günü öğrenciler belirlenen zaman aralığında sunumlarını yapmışlardır. Alkol Kullanımı, Zordur Sunum Konusunu Bulmak, Hafıza ve Zihni Besleyen Yiyecekler, Kırkpınar Yağlı Güreşleri, Konsantrasyon, Organ Bağışı, Papa'nın Türkiye'yi Ziyareti, Sıtma, Silifke'yi Tanıyalım ve Zülfü Livaneli öğrenciler tarafından sunum için seçilen konulardır.

Her bir sunum sonunda sunum yapan öğrencilere, sunumun amaca uygunluğu, içerik, slayt düzeni ve slaytlar arası geçiş, zaman kullanımı, ses tonu ve beden dili bakımından hem eğitici hem de öğrenci grubu tarafından sözlü geribildirim verilmiştir.

Öğrencilerin, konusuna kendilerinin karar vererek hazırladıkları sunumların sonunda verilen geribildirimlerde dikkati çeken konular şunlardır. Her bir öğrenci kuramsal derste anlatılan çerçeveye uyumlu olarak sunum hazırlamışlardır. Kırkpınar Güreşleri konulu sunumun cazgırın söylemi ile başlaması gibi sunumların tamamı etkileyici bir giriş ile başlamıştır. Sunumların ana metinleri tutarlı, kapanışları amaca uygun bulunmuştur. Slayt düzenlemenin çok iyi yapıldığı gereksiz animasyon, ses efekti ve renklerin kullanılmadığı izlenmiştir. ÖÇM grubunun sunum yapan öğrencilere yönelik geribildirimlerinin, geribildirim ilkelerine uygun verilmesi ayrıca olumlu bir gelişme olarak kaydedilmiştir. Sunumların tamamlanmasından sonraki oturumda ÖÇM uygulamasının daha da etkin yürütülebilmesine ilişkin öğrenci önerileri alınmıştır. Öneriler aşağıda sunulmuştur.

- ÖÇM süresi daha uzun olmalı
- Konuyu öğrencilerin seçmesi çok olumlu
- Sunum hazırlığı için iki gün kısa bir süre
- Sunum dinlemek yorucu fakat çok eğlenceli
- ÖÇM'ye katılan arkadaşlarımı tanıdım
- ÖÇM konusundaki ön yargılarım kayboldu
- Bu uygulamayı fakülteye yaygınlaştıralım
- Blok uygulama olması çok iyi
- Çok eğlenceli, mutlaka tekrarlanmalı
- Hocamızın belirlediği bir konuda da sunum hazırlayalım
- Hazırlık aşaması oldukça stresli
- Uygulama, zor bir bloktan sonra rahatlama ve öğrenme fırsatı sağladı
- Uygulama çok eğlenceli ve zevkliydi
- Hocamızın yaklaşımı çok iyiydi

Tartışma

Sunum becerileri kavramı eğitici niteliğini geliştirmede önemli bir konu olarak sıkça dile getirilmektedir. Bazı özel çalışma modülü uygulamalarında öğrenci başarısını değerlendirmede sunum becerisi bir kriter olarak kulla-

nılmasına rağmen mezuniyet öncesi eğitim programında bu konuya ilişkin herhangi bir eğitim programı yoktur.

Oysa ilgili literatürlerde sağlık çalışanları açısından iletişim ve beraberinde sunum becerilerinin önemini vurgulamaktadır (1, 2, 3, 4, 5, 6).

Beceri kazandırmada genellikle birkaç günlük workshopların yapıldığı ve katılımcılara sunum hazırlatılarak becerilerini sınama olanakları tanınmıştır (1, 2, 3,

4, 6). Alınan geribildirimler bu tür eğitimlerin yararı ve gerekliliğini vurgulamaktadır. Öğrenci geribildirimlerinden yararlanılarak hazırlanan bu ÖÇM uygulaması sunum becerileri konusunda bilgi edinme, sunum hazırlama ve sunma fırsatı yaratmıştır.

Bunun yanı sıra özel çalışma modülü uygulaması, öğrencilere sözlü sunumları konusunda geribildirim verilmesini sağlaması bakımından yararlı olmuş ve sonraki yıllarda da tekrarlanmasına karar verilmiştir.

Kaynaklar

1. Mcinnes K. "Adding Pizzazz" A Presentation Skills Workshop For Healthcare Practitioners. Journal Of Nurses in Staff Development 2001;17(3):151 – 158
2. Harradine N.W.T. How To ... Give A Presentation. Journal Of Orthodontics 2002; 29: 315 – 319
3. Collins J. Education Techniques For Lifelong Learning Giving A Powerpoint Presentation: The Art Of Communicating Effectively1. Radiographics 2004; 24: 1185 – 1192
4. Balistreri Wf. Giving An Effective Presentation. Journal Of Pediatric Gastroenterology And Nutrition 2002; 35 : 1 – 4
5. Smith R. How Not To Give A Presentation. BMJ 2000; 321 : 1570 - 1571
6. Kelly D. Starver Kd, Shellenbarger T. Professional Presentations Made Simple. Clinical Nurse Specialist 2004;18 (1): 16 - 20